

OPINIÓ

Les últimes modificacions realitzades fa uns dies al Codi Penal bolivià sobre l'avortament col·loca encara a les dones com a delinqüents i sense opció plena de decidir.

Qualsevol dona que segons paràmetres socials estigui en condicions adequades de ser mare i es trobi en situació d'un embaràs sa pot ser empresonada tres anys si avorta a Bolívia.

Diverses organitzacions de dones han valorat positivament que la Cambra de Diputats aprovi modificacions al Codi Penal que estableixen les causes per les quals seria permès l'avortament, ja que anteriorment aquestes eren molt més restrictives.

Amb l'aprovació de l'article 153 de la norma penal, que encara ha de ser tractat al Senat i on pressionaran en contra les organitzacions religioses, l'avortament deixa de ser punible quan és

Avortament a Bolívia: A la presó per rebutjar ser cuidadora

Escrit per Drina Ergueta. Textura Violeta* / La Independent
dimarts, 3 d'octubre de 2017 15:52

---

producte d'una violació o hi ha malformació del fetus o hi ha risc per a la vida de la mare.

Sempre que sigui dins de les primeres vuit setmanes, també serà possible avortar quan la dona sigui estudiant, amb el que es busca ampliar de manera important la protecció a dones joves i més tenint en compte que l'índex d'embaràs adolescent (entre 15 i 19 anys) és molt alt a Bolívia, de 116 per cada 1.000, el més alt de Llatinoamèrica. I si no estudia? Encara hi ha abandonament escolar femení del 6% a secundària i del 2,5% a primària. La pobresa i el masclisme, entre altres motius, en són la causa i a qui és més vulnerable se li solen sumar problemes, com un embaràs no desitjat.

Què li pot impedir a una dona tenir fills? Doncs que estigui ja ocupada en l'atenció a d'altres persones, per això la norma també permet que avortin les dones que tinguin al seu càrrec a persones adultes discapacitades o menors consanguínies. O sigui que tinguin cura de persones grans, dels seus pares, de persones malaltes o de germans i germanes menors, a més d'ella mateixa. S'encasella a la dona en les cures. En fer-se càrrec d'altres persones ja està bé que no sigui mare!. I si realitza algun altre treball que li ocupa moltes hores? I si simplement no té temps per atendre a ningú?

També s'estableix que és possible avortar quan ja s'és mare de tres fills. Així, sota aquest criteri, s'acorda que amb aquesta quantitat ja n'hi ha prou. Tot gira al voltant de la capacitat de la dona per atendre persones, és la principal pauta.

Hi havia un criteri més que es va intentar introduir i va ser rebutjat per ser exclouent, era el que permetia avortar a dones que es trobessin en extrema pobresa. Excloïa a les que no estaven en aquesta situació.

Si bé fins a cert punt aquesta nova normativa és un avanç cap a la demanda d'arribar a que les dones siguin propietàries del seu cos, es manté la concepció que la maternitat i les cures són "naturals" i una obligació femenina i, a més, que això ha d'estar regulat des de l'Estat.

Avortament a Bolívia: A la presó per rebutjar ser cuidadora

Escrit per Drina Ergueta. Textura Violeta* / La Independent
dimarts, 3 d'octubre de 2017 15:52

No existeix el criteri de reconèixer el dret a una dona de decidir i que pugui dir "no vull tenir cura a ningú" perquè no ve de gust en aquell moment o mai, perquè no vol sacrificar la seva carrera, perquè no vol tenir cap llaç de per vida amb algun home, etc.

En general, als homes no se'ls col·loca socialment en l'obligació natural de la cura de persones, si de la seva manutenció que significa diners, però no de la seva atenció personal quotidiana que implica hores. Aquesta norma no fa referència als homes, com si les dones s'embarassessin soles.

Finalment, hi ha la idea que si es despenalitza l'avortament les dones es dedicaran a la gresca i començaran a avortar a tort i a dret. Idea absurda. Cap dona vol practicar-se un avortament perquè sí, cap el busca, totes intenten no tenir-lo com es fuig naturalment de qualsevol causa d'intervenció mèdica ja que està en joc la seva salut.

És precisament la seva salut la que hauria de garantir l'Estat despenalitzant totalment aquesta pràctica presa com a última opció, legal, davant d'un embaràs no buscat. Dades oficials indiquen que el 13% de les dones moren per avortaments mal practicats i s'estima que es produeixen 200 avortaments cada dia en aquest país andí.

Aquesta norma modificada segueix sent insuficient i mostra encara una societat profundament masclista; serveix, però, perquè les dones trobin més arguments legals per justificar un avortament si és que es veuen en situació d'embaràs no desitjat.

(*)Columna d'opinió publicada a SemMéxico, Página Siete i Los Tiempos